

Minister Klimatu i Środowiska

DSOK-S.0500.1.2026.sDSO
4221641.17083465.13935376
Warszawa, 24-02-2026

dotyczy: odpowiedzi na interpelację Posła Wiesława Krajewskiego (znak: K10INT15122)
temat: w sprawie braku realnych działań adaptacyjnych do zmian klimatu na poziomie lokalnym

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,
przekazuję odpowiedź w zakresie kompetencji Ministra Klimatu i Środowiska.

Ad. 1 Jakie konkretne programy rządowe są obecnie realizowane w zakresie adaptacji do zmian klimatu na poziomie lokalnym?

Wsparcie działań adaptacyjnych dla Polski Wschodniej

Projekt skierowany jest do miast średnich oraz gmin uzdrowiskowych w województwach: podkarpackim, lubelskim, świętokrzyskim, podlaskim, warmińsko-mazurskim oraz w części województwa mazowieckiego.

Zgodnie z nowelizacją ustawy – *Prawo ochrony środowiska* wszystkie miasta liczące co najmniej 20 tysięcy mieszkańców są zobowiązane do opracowania miejskich planów adaptacji. W procesie doradczym dla Polski Wschodniej zapewniamy szerokie wsparcie przy pracach nad tymi dokumentami oraz przy planowaniu konkretnych inwestycji adaptacyjnych.

Partnerstwo: Środowisko dla Rozwoju

Projekt łączy podmioty, które odpowiadają za zarządzanie ochroną środowiska w Polsce oraz instytucje zaangażowane we wdrażanie funduszy europejskich.

W ramach prac grupy *Adaptacja do zmiany klimatu* przygotowano propozycję zmiany przepisów dotyczących retencji, które są odpowiedzią na problemy samorządów. W opracowanie materiału zaangażowani byli bezpośrednio zainteresowani tematem przedstawiciele miast podejmujących działania w zakresie odporności klimatycznej.

Przeprowadzono także analizę funkcjonowania służb miejskich odpowiedzialnych za rozwój, konserwację i utrzymanie zieleni miejskiej oraz błękitno-zielonej infrastruktury. Wyniki tych badań są podstawą planowania dalszych działań Ministerstwa i Rządu RP.

Klimada 3.0

Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy przygotowuje podstawę analityczną prac nad Krajową Strategią Adaptacji, w tym analizę ryzyka klimatycznego oraz scenariusze zmiany klimatu. Częścią tego procesu są działania skierowane do samorządów.

Ad.2 Jakimi środkami finansowymi dysponują samorzady na realizację działań adaptacyjnych i czy są one wystarczające w skali rosnących zagrożeń klimatycznych?

Są to programy europejskie FENX.01.02 i FENX.02.04 (Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko) i FEPW.02.02 (Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej) oraz program krajowy. Dla samorządów dostępne są środki na inwestycje

adaptacyjne, opracowanie miejskich planów adaptacji i przeprowadzenie edukacji klimatycznej.

Opracowanie Miejskich Planów Adaptacji (MPA)

W ramach FENX.02.04 prowadzone są nabory, w których miasta średnie mogą ubiegać się o wsparcie na opracowanie MPA – ostatni obejmował 10 mln zł, został zakończony 31 grudnia. Aktualnie trwa ocena wniosków o dofinansowanie.

W ramach FEPW.02.02 nabór jest prowadzony do 16 kwietnia, obejmuje 3 mln zł.

Inwestycje adaptacyjne

Unia Europejska i Rząd RP wspierają inwestycje w zakresie budowy zrównoważonych systemów gospodarowania wodami opadowymi, zieleni i zielono-niebieskiej infrastruktury. Są to:

- FENX.01.02 – nabory dla miast dużych miast, które uczestniczyły w projekcie pilotażowym dotyczącym opracowania MPA – aktualny nabór jest prowadzony do 27 lutego, obejmuje 500 mln zł,
- FENX.02.04 – nabory dla miast średnich – aktualny nabór jest prowadzony do 30 kwietnia, obejmuje 500 mln zł,
- FEPW.02.02 – nabory dla miast średnich oraz gmin uzdrowiskowych w Polsce Wschodniej – aktualny nabór jest prowadzony do 16 marca, obejmuje 210 mln zł.

W tym obszarze, Narodowy Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej realizuje Program Priorytetowy Adaptacja do zmian klimatu, obejmujący pożyczki i dotacje (wyłącznie na retencję korytową lub przykorytową na obszarach wiejskich).

Przygotowywane są również pakiety wsparcia z Funduszy Norweskich i EOG.

Projekty edukacyjne

W ramach FENX.02.04 prowadzony był nabór dla jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych i ich partnerstw w zakresie projektów edukacyjnych w szkołach z komponentem infrastrukturalnym dotyczącym zieleni i zielono-niebieskiej infrastruktury. Obejmował 30 mln zł, zakończył się 30 stycznia.

Ad. 3 Czy rząd planuje stworzenie długoterminowej strategii adaptacyjnej z jasno określonym podziałem zadań i odpowiedzialności pomiędzy administrację rządową a samorządy?

Tak. Rząd RP pracuje nad nową Krajową Strategią Adaptacji i Planem Działań Adaptacyjnych. Proces zakończy się do połowy 2027 r.

Ad. 4 W jaki sposób Ministerstwo monitoruje skuteczność realizowanych działań adaptacyjnych oraz ich rzeczywisty wpływ na bezpieczeństwo mieszkańców?

Minister Klimatu i Środowiska pracuje nad kształtem takiego monitoringu. Projekt rozporządzenia *Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie szczegółowego zakresu sprawozdania z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych do zmian klimatu oraz mierników monitorowania i wskaźników monitorowania zawartych w miejskich planach adaptacji* dostępny jest na stronie Rządowego Centrum Legislacji [\[link\]](#).

Ad. 5 Czy planowane są uproszczenia procedur oraz zwiększenie dostępności środków finansowych dla samorządów realizujących inwestycje związane z retencją wody, ochroną przeciwpowodziową i przeciwdziałaniem skutkom suszy?

Tak, Rząd RP jest w trakcie opracowywania projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z przywracaniem retencji oraz zapobieganiem skutkom suszy. W jej ramach opracowywane są rozwiązania mające na celu usprawnienie realizacji zielonej retencji, projektów renaturyzacji cieków i działań zwiększających retencję krajobrazową i ograniczających procesy osuszania gleb.

Złożony został wniosek o wpis projektu do Wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów.

W przygotowaniu są również nowe nabory dotyczące renaturyzacji ekosystemów wodnych i od wód zależnych, w których dostępne będą dodatkowe środki dla samorządów.

Ad. 6 Jak rząd zamierza zapewnić spójność pomiędzy celami klimatycznymi a realnymi możliwościami finansowymi i organizacyjnymi samorządów?

Prace prowadzone są na bieżąco, m.in. w formie spotkań z samorządami i konferencji regionalnych. Podczas spotkań o i warsztatów omawiane są możliwości pozyskania bezzwrotnych grantów z funduszy Unii Europejskiej oraz krajowych, a także montaż finansowe i zapewnienie finansowania wkładu własnego w gminach i samorządach.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Urszula Zielińska
Sekretarz Stanu
Sekretarz Stanu Urszula Zielińska
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/